

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih
9. uri zjutraj

Posumične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stot.) z mnogimi obakrnami v Trstu in okolici Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sevnici, Našičah, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglaševanja: 6 st. na vrsto petič; poslanice, osurtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konorcij lista „Edinost“: — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti).

General Gripenberg odstavljeno.

PETROGRAD 26. Uradno je objavljeno, da je general Gripenberg odvezan od poveljništva druge mandžurske armade. Obdržal je naslov kakor generalni adjutant carjev.

Ruska mandžurska armada.

PETROGRAD 26. Petr. brz. agentura poroča iz Guntulina, da so čete polagoma zavzele nove pozicije ter stopajo med seboj v dotiko. Tréni, ki so se po bojih pri Mukdenu pomikali proti severu, se bližajo svojim četnim oddelkom. Oddelki, ki so bili ločeni od svojih čet se zopet vračajo.

Tretja ruska eskadra.

SUEZ 26. Včeraj je vsa tretja baltiška eskadra priplula semkaj.

SUEZ 26. Tretja ruska baltiška eskadra je danes odplula proti jugu.

Cesar Viljem v Tangeru.

BEROLIN 26. Uradno se zagotavlja, da se cesar Viljem v Tangeru izkrca ter da obišče mesto.

Amerikanski odposlanec odpozvan.

LONDON 26. „Morning Post“ poroča iz Washingtona, da je bil ameriški odposlanec v Koreji, Allen, ki je bil vedno rusofilskega mišljenja, odpoklican na željo Japonske. Vlada se je prepričala, da je navzočnost Allenova v Seulu škodljiva njenim interesom. Novi odposlanec Morgan ni tako pronosiranega rusofilskega mišljenja.

DOGODKI V RUSIJI.

LONDON 26. Reuterjev biró poroča iz Varšave, da je policija našla danes v obzidanem grobu na Provonskem pokopališču 80 bomb. Nekoliko oseb je bilo aretovanih.

TIFLIS 26. Vrenje med dijaki traja dalje. Iz raznih krajev gubernije prihajajo vesti o kmetskih nemirih.

Brzobjavne vesti.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 26. Na avdijenco k cesarju je bil pozvan avstro-ogrski poslanik v Berlinu Szögyeny-Marich, ki utegne priti danes v Budimpešto. Zagotavlja se, da ne vsprejme sestave novega ministerstva. V političnih krogih se sodi, da se potem cesar vrne na Dunaj ter da bo od tam imenoval poslovno ministerstvo.

PODLISTEK.

164

Prokletstvo.

Originalni roman Avgusta Šenoa. — Nadaljevanje in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

— Da, še več! To ti govorim da boš vedela, da se boš čuvala, gospica, in da boš molila k Bogu za tega s'romašnega dijaka. Ko sem čul, da je mladi gospod Stjepko Horvat došel v Kapitelj, da je vojska bana Ivaniša blizu, postal sem dijaka na konju v ligaški tabor, naj vojska hiti, a posebej sem sporočil Berislavu, da tebi preti nevarnost. Dijak je izvršil to, Berislav je prišel še o pravem času. Vidiš, to je storil dijak-prosjak. Moli, duša, moli. Po njegovi zaslugi si rešena.

— A kje je? O, da ga najdem! Da nagradim to pošteno dušo!

— Bodi na miru! Naj še ostane v tmini. Še ga bomo morda trebali. Svet

S Krete.

KANEA (Kreta) 26. (Agence Havas). Nasprotniki sedanjega upravnega sistema princa Jurja, so se zbrali v bližnjih gorah. Orožništvo je prešibko, da bi jih zamoglo razpršiti.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 26. marca 1905.

Položaj na bojišču.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa).

(Zvršetak.)

Drznost Gripenberga kakor tako je le občudovati. Le škoda, da se ta drznost ni mogla prihraniti v izkoriščanje v poznejšem momentu in na pravem mestu, kajti Gripenberg je že v prejšnjih vojnah dokazal svojo sposobnost za voditelja. Ako bi ne bilo prišlo do tiste mučne diference Gripenberga s Kuropatkinom, kdo bi mogel danes reči, da ne bi bila ravno Gripenbergova drznost in njegova militarna sposobnost v okvirju načrta vrhnega poveljnika in pod zapovedništvom Kuropatkinina odločilna za izid bitke pri Mukdenu? Tako pa sta bila po tisti znani diferenci med obema visokima generaloma omajana ugled in zaupanje do vodstva obeh generalov, toliko v očeh podrejenecv, kolikor v očeh najvišjega vojnega gospodarja. Posledica temu je bila, da sta bila odstavljena oba generala. Toda Kuropatkin je presenetil ves svet s tem, da je odkrito izjavil, da hoče ostati v Mandžuriji tudi če bo imel kakor priprost vojak umreti na bojišču za domovino. Ti duševni pojavi tako (kakor dokazano) visoko nadarjenega generala dajajo izraza nadi, da končno vendar le zadosti svoji obljubi, dani pred vsprejetjem vrhnega poveljstva. Dosedaj se je namreč vse uresničilo, kar je glede svoje osebe napovedoval kronološko. Pred Kuropatkinom stojimo kakor pred zagonetko, če pregledujemo njegovo enoletno delovanje v tej vojni in če motrimo do godke od afere Gripenberg pa do danes. Za sedaj vodi on v resnici I. armado in je bil z ovacijami vsprejet od čet in prebivalstva na bojišču. Glede Lineviča moramo reči, da vse kaže na to, da ta dva moža najlepše harmonirata. Kdo bi mogel reči, da Kuropatkin ne prevzame zopet, prej ali slej vrhnega poveljstva? Morda se nahaja za sedaj kakor poveljnik I. armade u boljem položaju, da hitro in z dejanjem dokaže kako vreden je bil tistega zaupanja, ki so je začetkom stavili vanj na najvišem mestu.

pa ne sme vedeti, kaj dela za nas, ker se čas spreminja. Ko se vse umiri in bo tvoj stric zopet sedel na škofovskem stolu, spomni se dijaka, ako jaz ne bom živ. Zove se Miroslav Šišakovič. To ime si dobro zapiši v spomin!

— Hočem, hočem, oče. Ali reci mi, za božjo voljo, ali bo skoraj mir, ali skoraj mine ta krvava vojna?

— Vojna bo, hčerka, dokler bo solnca. Mir je samo v grobu, ker je človek najhujša zver. Za sedaj vprašuješ? Umejem. To bog ve. Mi smo sedaj močnejši, a kdo ve za jutrnji dan? Sosedje kmetje se pravdajo za kos zemlje na kri, in pravda teče že sto let. Kaj še le, če se dva velikašava pravdata za celo kraljevino! Bo miru začasno, ali še le potem, ko se pošteno pokoljejo ko jim roka omahne od krvi in zmanjka hrane zbog požarja.

— Oh, to je dolgo, zelo dolgo! je vzdahnila Angelija, pritisnivši roko na srce. V očesu jej je zasejala blesteča solza in tako je gledala, ožarjena od solnca, v daljno ravan, kakor da hoče zmeriti večno

Vladivostok.

Iz Petrograda poročajo, da ruski listi svetujejo, naj se Vladivostok preskrbi s četami in voznim materijalom za leto in pol.

Iz Vladivostoka došli potniki poročajo da vlada v vsem trdnjavskem okrožju živahna delavnost. Stare in nove vtrdbe se neprestano ojačujejo. Mesto je močno oboroženo in število topov pomnoženo. Najtežji topovi iz trdnjav evropske Rusije se nahajajo sedaj v Vladivostoku. Tudi posadka se pomnožuje in šteje sedaj nad 40.000 mož. Vsak dan prihaja po železnici preko Harškova do 1000 mož svežih čet. Zunaj pristan sča križari japonska eskadra obstoječa iz 11 ladij. Železniško zvezo med Vladivostokom in Harbinom stražijo močni ruski oddelki.

Ruski vjetniki na Japonskem.

Berolinski „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Tokija, da je vojni minister Tezasuči dovolil ruskim vjetnikom razna polajšanja. Vjetniki zamorejo hoditi sedaj vsak dan v obližju njihovega stanovanja na sprehod. Častniki zamorejo pa pod gotovimi pogoji s svojimi družinami stanovati v privatnih hišah.

Domače vesti.

„Glasbena Matica“ v Trstu. Včeraj videti je bilo rano v jutro gruče milih ljubljanskih gostov hoditi po mestu da si je ogledajo. Vse se je vršilo po določenem načelu brez vsake konfuzije. Za to gre zaslugi odboru „Glasbene Matice“, ki je ves izlet res imenitno aranžiral. Vsak izletnik je namreč dobil še v Ljubljani brošurico izšlo v samozaložbi „Glasbene Matice“, ki nosi naslov: „Izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“ v Trst v dnevih 25. in 26. marca 1905.“ V tej brošurici se nahaja dnevni red za oba dneva bivanja izletnikov v Trstu ter so naznačeni vsi hoteli, vse restavracije in vse kavarne — seveda v prvem mestu hotel, restavracija in kavarina „Balkan“ v „Narodnem domu“, kateri so bili priporočeni izletnikom, — ter so vpisane vse glavne znamenitosti Trsta, kakor tudi vsa navodila za vaje in nastop pevcev in pevk. Knjižici je pridodan litografiran načrt mesta tržaškega — menda prvi v slovenskem jeziku. Oboroženim s takimi sredstvi je bilo ljubljanskim gostom prav lakko se orijentirati v Trstu. In res si videl že v rano jutro, kakor uvodom om njeno, pa do 1. ure popoldne ljubljanske raztresene po vsem mestu. Povsodi je bilo slišati slovensko govorico po ulicah; hoteli so bili itak njih last že od prejšnjega dne.

Videl si izletnike po Corsu, v cerkvi Sv. Justa, v pravoslavni cerkvi, na po-

to vojno, kakor da jej hoče zagledati konec.

— Angelija! Angelija! oglašil se je med grmovjen mladosten glas in za hip je stal pred njo Berislav.

— Ah, ti, Berislave moj! se je zganihla deklica veselo in ponudila mladenicu obe roki. Kod blodiš po svetu, danes te še nisem videla.

— Dobre glasove ti prinašam, je nadaljeval mladenič, stric Pavel se vrača iz Neapelja. Došlo je sporočilo, da dospe danes ali jutri v Zagreb.

— Hvala Bogu — — se je razveselila deklica, — li obmolnila je hitro.

— Čemu si obmolnila? je vprašal junak in jo sprovel bolj k okrajku zida, med tem ko je stari križar, sedeči pod kostanjem, gledal, kako se vesele ptičice igrajo pred njim v pesku.

— Zakaj da sem obmolnila? Stric Pavel prihajal ljubim ga za svojega očeta, veselim se ga, ali se ga tudi bojim.

— Bojš? Zakaj?

— Ne vem. Vedno se mi zdi, da mi

molu Sv. Karla, o poludne na glavnem trgu pri vojaškem koncertu, z eno besedo povsodi! A tudi bližnjo okolico so obiskali, tako Škedenj, Barkovlje in po električnem tramway u Opčine. V Barkovljah je vladala v tamošnjem »Narodnem domu«, katerega so tudi obiskali, velika animiranost. Navdušeno sprejeti od barkovljanskih rodoljubov morali so ljubljanski slavčki zapeti par pesmi, s čemer je prikipele navdušenje do vrhunca.

Točno ob 4. uri popoldne se je začel drugi koncert ob istotako ogromni vdeležbi kakor prvi dan. Vsi sedeži so bili oddani, stojišča na galeriji in pritličju do zadnjega kotička napolnjena. V drugi loži na desno je sedel ruski konzul baron Kister se svojo gospo soprogo, ki je po koncertu izrazil svoje največe zadovoljstvo nad nepričakovanom glasbenem užitku povdarjaje, da ni nikdar mislil, da imajo Slovenci tako lepe pesmi in tak zbor. Takoj pri nastopu zbora je občinstvo priredilo burno ovacijo pevovodji Hubadu in zboru. Ko se je polegal ta prvi vihar je prijel pevovodja taktirko v roke, nakar je nastala grobna tišina. Fibichova »Pomladanska romanca« izvajana eksaktno z občutkom in finim niansiranjem je napravila globok utis na poslušalce. Sopran-solo g. čna Mira Dev in bas-solo g. Julij Betetto rešila sta svojo ulogo mojstersko. Po odpeti romanci izročilo je društvo »Narodni dom« g. čni Miri Dev krasen šopek s primernim napisom a istočasno se je vsul iz levih lož prvi dež šopkov na pevce in pevke, ki so vidno ganjeni pripenjali šopke na prsi. Tudi danes nočemo opisovati značaja in vrednosti posameznih pevskih točk in izvajanja istih. To prepuščamo našemu muzikalnemu referentu, ki nas prosi, ker sam stoji pod utisom muzikalnih užtkov, ki mu ne dajo takoj zastaviti peró, za dva dneva odloga. Beležiti hočemo, kakor včeraj, le zunanji utis in moralni uspeh. Tu smelo rečemo, da je včeraj pevski zbor prekosil svoje predvčerajšnje petje in s tem je rečeno vse. Vse točke je izvajal zbor tako krasno, tako precizno, da je občinstvo bilo ne le navdušeno po vsaki točki, nego uprav v deliriju. Orkester tu kajšnjega pešpolka št. 97. je vredno stal na strani pevskega zboru. Človek ne bi verjel, da je bilo mogoče z eno samo vajo spraviti zbor in orkester v tak sklad, v tako celoto. Vsa čast kapelniku Teplemu!

Po peti točki »Nesrečna vojna« izročil je bil g. pevovodji profesorju Hubadu lorvorjev venec z napisom na trakovih: »Mostru Hubadu, 25. in 26. marca 1905. — »Narodni dom«, kar je izzvalo vihar aplavzov, ki kar niso hoteli nekati.

Po 6. točki (Nedvčdov »Nazaj v pla-

stric, podobno oblaku, nosi nove solze.

— Čemu se mučiš s črnimi slutnjami? Nisi li srečna? Saj se že mesec dni mu diva tu, pod to streho. Z vsakim dnem se množe naši poljubi, a znjimi raste tudi nada.

— Že mesec dnij, praviš že mesec dnij. Ta besedica »že« mi pravi, da ti čas leno teče, a meni je, da sva se še le včeraj zopet našla. Ti računša toli hladno jaz pa niti ne štejem tega časa. Ne maram gledati zore, jaz želim solnca. Nada moja! Ah, to ti je lestva do neba, a jaz stojim še na zemlji.

— Bog nama da peroti, v hipu poletiva do sovje sreče.

— Čemu me tolažiš, dragi, sam ne veruješ tej tolažbi. Reci, ti si možki, vojak, ti moraš vedeti to. Ali bo kedaj konec tej nesrečni vojni, ali vsahne ta reka krvi, ki te ločuje od mene?!

— Bo, bo, je rekel mladenič skrbnega očesa ter je poljubil deklico v čelo. (Pride še)

ninski raj*), ki je menda, kar se tiče izvajanja uprav specialiteta zbora »Glasbene Maticice« je začel pravcati »bombardement na pevce in pevke iz lož in iz parterja. Nad 600 šopkov je priletelo mej iste. Pevci in pevke so vidno ganjeni na nepričakovanem prizoru pobirali šopke ter se z istimi uprav dekorirali a v marsikojem očesu se je zasvetila solza. Ko se je od pela zadnja točka: »Sklepni zbor I. dela oratorija »Sv. Ljudmila«, je zadonel orkan navdušenja. Vse občinstvo je mahalo z robci a pevci so istotako odgovarjali. Klicev »Živio Hubad« ni bilo konca in kraja. Kar naenkrat je zadonela na galeriji pesem »Hej Slovani«. Vse občinstvo je vstalo kakor elektrizirano in vsa dvorana in žnjo pevci in pevke na odru so pritisnili. Iz okolo 1400 grl je orila mogočna slovanska himna. Bil je to nepopisen moment, kateri človeka pretrese in kateri ne izgine tako hitro iz spomina.

Po koncertu se je razvilo živahno življenje v vseh prostorih »Narodnega doma«, dokler ni prišla ura ločitve.

Kmalu po 8. uri so se naši mili gostje, v skupinah po 5 do 6 oseb, začeli pomikati proti kolodvoru. A niso šli na kolodvor sami, ne, šli so z njimi tudi Tržačanje, in sicer v ogromnem številu. Šli so, da se še enkrat poslovijo od bratov ljubljanskih, da jim še enkrat zakličejo: Na svidenje!

Ob 9. uri so prišli na kolodvor zadnji. Spremljala jih je velika množica tržaških Slovencev, a mej temi veliko število pevcev, členov raznih pevskih društev, ki so se bili združili v improviziran pevski zbor. Ljubljancani so posedli v vlak, a Tržačanje, ki jih je bilo nad 2000. so se razvrstili po peronu ob vsej dolžini vlaka. Prej omenjeni improvizirani pevski zbor je zapel »Hej Slovani«, a zatem »Morje«, a po zraku, nad odkritimi glavami, je vihral robec pri robcu. A Ljubljancani so iz vlaka odzdravljali istotako z neprestanim mahanjem z robci

Ko so pevci zvršili s petjem, je stopil v ospredje g. dr. Gustav Gregorin ter — vidno ginjen — sprogovoril tako-le:

Dragi bratje in sestre! Dovolite, da Vas v tem trenutku, ko se je nam ločiti od Vas, nagovarjam s temi besedami.

Saj smo bili ta dva dneva katera nam ostaneta v neizbrisnem spominu, tako tesno spojeni vezni umetnosti in bratskih čustev, da sem opravičen Vas tako imenovati Mi smo čutili, da ste nam prinesli v Trst na slovensko umetnost, našo slovansko pesem, a Vi ste gotovo čutili, videči naše navdušenje, da smo Vaši, da smo Vam dali vse, kar imamo, in kar smo Vam obljubili o Vašem prihodu — svoje srce.

Ohranite nas v dobrem spominu ter povejte tam v beli Ljubljani, da biva tu ob Adriji narod, ki je zavzet za vse dobro in lepo in ki je vreden, da se ga ne pusti poginiti! (Navdušeno odobravanje). Sprejmite še enkrat našo najprisrečnejšo zahvalo za umetniški užitek in za krasna dneva ki ste nam ju priredili ter dovolite, da Vam kličem ob slovesu ne-le »z Bogom«, nego tudi, in tu sem prepričan, da govorim iz srca vsem tržaškim Slovanom, tudi — na svidenje!

Burno ploskanje in viharji, urnebesni živio klici so večkrat prekinili govorniku besedo; a zaključni vsklik »Na svidenje!« je izzval tak vihar, živio klicov, da se je tresla streha kolodvora.

Ko se je ta vihar nekoliko polegel, je izpregovoril v slovo g. prof. Štritof približno tako-le:

»Slavna gospoda! Zahvaljujem se vam za prekrasni vsprejem, ki ste nam ga priredili. Ko smo se podali na pot k vam smo mnogo pričakovali, a kar smo tu doživeli, je preseglo vse naše pričakovanje. Posebno si nismo pričakovali, da najdemo tukaj tako razumevanje glasbene umetnosti. Odkar obstoji »Glasbena Matica« ni se doživela tako krasnih trenutkov. Dokler

bo Trst imel tako navdušen narod in take boritelje, se ne bo bati, da bi bil izgubljen za Slovanstvo. Ob slovesu vam kličem: Na svidenje!»

Vihar živio-klicev se je o zvršetku tega govora zopet ponovil in je trajal do odhoda vlaka. A prej kakor je vlak odšel, so šli vsi k prvemu vozu vlaka in tam — vedno mahaje z robci, katere so bili mnogi privezali na palice — čakali da še enkrat na vse grlo in iz vse duše zavpijejo dragim odhajajočim gostom: »Na svidenje!» In ko se je vlak začel pomikati, so zaorili iz preko 2000 grl taki »Živio-klici« da jih je bilo slišati — kakor se nam je sporočilo — daleč tja po rojanskih brdih. Dolgi vlak je defiliral mimo tržaške množice, čije entuzijazem je v tem dosegel stopinjo pravega delirija. Živio klici in mahanje z robci na obeh straneh so trajali, dokler ni vlak izginil iz pred oči zaostalih.

Včerajšnji »Sole« in »Tagblatt« prinašata o prvem koncertu jako laskave kritike, katere podamo mi našim čitateljem v prevodu v eni prihodnjih številkih.

Občinski zastop v Puli razpuščen? Iz Puljskega »Omnibusa« posnemljemo, da se tamkaj širi govorica da bo novi občinski zastop še pred konstituiranjem — razpuščen. Imenovan da bo vladni komisar.

Nu, rečeni list naglašja sam da beleži to govorico le z vso reservo.

Za koncert »Kola« se danes začnejo razpošiljati vabila na osebe. Društvom in novinarjem se je iste odposlalo prej.

Razposlje se veliko število vabil, a možno je da kedo naših ne dobi istega, ker se je nas'ove izpisovalo iz laškega kažipota, ki je zelo slabo urejen. Prosimo torej, naj se nikdo ne čuti žaljenega, ako ni prejel vabila. Na koncert sme vsakdo brez izjeme.

Da se olahkoči delo pri blagajni in da se da občinstvu priliko, da si pravčasno preskrbi lože, oziroma sedeže in vstopnice, se bodo iste od danes naprej prodajale pri vratarju »Narodnega doma«.

Za veliki koncert Ondriček Iz občinstva smo prejeli: Krivo, ali saj neosnovano je mnenje našega širjega občinstva o instrumentalni glasbi v obče, o koncertni pa posebej. Ilasti velika masa vidi v tej vrsti glasbe vžitek ki je namenjen samo inteligentnim slojem, vidi vrsto glasbe, ki ni po svoji takozvani kompliciranosti svojej enoličnosti svojim velikim zahtevam, ki jih stavlja na slušatelje, pristopna vsakemu, priprosti narodni duši.

To mnenje je, kakor sem rekel, povsem neosnovano. Nasprotno! Kamorna glasba je kakor najčistejša najbolj prikladna, ne samo da osvaja človeka z veliko silo čisto čistotne muzikalne moči, ampak da, podprta z osebno umetnostjo dotičnega izvajevalca ozgaja človeka, ga polagoma učini sposobnim, da se navduši za one velike ideale, ki so navdahnile skladatelja za kompozicijo svojega dela. Koncertna glasba ni le samo najlepša zabava, ampak je tudi najlepši pouk. Tveja umetnosti se torej pri vseh narodih ne goji zaman z največjo marljivostjo. Bila je doba, ko ni ljudstvo maralo za drugo glasbo kakor za tako koncertno glasbo. Ni torej dvoma, da je koncert v pravem smislu besede najzvišeneja in najkoristnejša zabava. Mi bomo imeli v soboto še več! Ne bomo se samo naslajevali na teh neumrljih delih: Dvočlankov koncertu za gosli s spremljevanjem orkestra in koncertu za glasovir s spremljevanjem orkestra glasovitega Rusa Čajkovskega, ampak pozdravili bomo tudi na naši pozornici največjega od vseh živečih umetnikov na gosli, Frana Ondriček, tega velikana, ki vzlic svoji slavi ni niti v tujini pozabil, da je Slovan in je kakor tak črigovalno vsprejel ponudbo našega »Narodnega doma«, da pride gostovati za en večer v našo sredino, dobro znajoč, da mu naše siromaštvo ne more obljubiti

velikih gmotnih uspehov. Ali — Fran Ondriček pride tudi, da proslavi »Narodni dom«, da nam s svojim nastopom v »Narodnem domu« poda priliko usklikniti: »Ker zamoremo ozvati v Trst enega Ondrička naš Trst napreduje!«

Loterijske številke izžrebane dne 24. t. m.:

Dunaj	69	90	61	28	27
Gradec	83	1	79	47	42

Razne vesti.

Dohodki bolgarskih železnic. V minoletem letu so imele bolgarske državne železnice kosmatega dohodka 11,417.707.75 levov, nasproti dohodka leta 1903, za 3.195.029.13 levov več

Pet novih gledališč gradijo sedaj v Londonu. Dosedaj jih je bilo 25 toda za London, ki šteje nad 4 milijone prebivalcev je to pre malo; vsa gledališča so bila vedno prenapolnjena.

Podkupovanja na razstavi v St. Louisu. Iz Amerike prihaja vest da se je ob delanju nagrad na tej svetovni razstavi vršila prava trgovina. Sedaj je vsa stvar v rokah sodišča.

Škoda po požarih v Hrvatski in Slavoniji leta 1904. Minolega leta je bilo v kraljevini Hrvatski in Slavoniji 1666 požarov, in sicer 1059 na zgradbah, 509 na polju in 100 v gozdih. Na raznih požarih je 12 ljudi izgubilo življenje, 45 jih je bilo po poškodovanju. Oškodovanih je bilo po požarih skupno 2331 strank. Zgorelo je 628 hiš, 1197 gospodarskih posopij, 22 obrtnih in drugih zgradb. Provročene škode je bilo na zgradbah 1.482.145 kron, na premočninah 1.660.019, na polju 162.512 kron, v gozdih 269.006 kron. Zavarovanih je bilo na zgradbah 677.247 kron, na premočninah 744.806 kron, na polju 155.896 kron, skupno 1.607.976 kron. Iz tega j razvidno, da je požar uničil za 2.055.708 kron več, nego je bilo zavarovano.

Julius Verne. Minoli petek umrl francoski pisatelj je napisal različna dela, kakor pot okolo zemlje do meseca, okolo meseca okolo zemlje v 80 dneh i. t. d. kar je opisal z bujno in silno fantazijo. Človek bi rekel, da kaj tacega ni možno opisati, ako ni človek sam videl, oziroma vsega doživel. Nu, vzlic temu, je Julesa Verne vodila sama domišljija, ker on ni bil vse svoje življenje nikdar v inozemstvu, a celih štirideset let niti Pariza ni videl. Živel je vedno v Amiensu ter tu pisal svoja fantastična dela.

Sleparije na zalaganju armade. Neka knjiga o zalaganju angleške armade za časa burske vojne razkriva slabo go spodarstvo, ki je stalo državo ogromnih svot. Nič manje nego 5.611.622 porcij so čivja in mesa v škatljah, ki so stale 5.900.000 mark, je bilo popolnoma nevžit nih ter so jih morali uničiti. Zaloge živil, ki so preostale koncem vojne (največ konserve), so bile nazaj prodane zalagateljem armade za 11.217.960 mark in to komaj za polovico, kar so v resnici stale. Čudne stvari so se dogajale tudi z zalaganjem sena in ovsu. Nadalje se je izkazalo, da je bilo ogromno število 28 milijonov patron za puške popolnoma nerabnih, ki jih je pa vojna uprava vendar brez vsakega zadržka vsprejela, tako, da ni zamogla niti zahtevati nikake odškodnine.

Razdelitev zločinov na dneve v tednu. Avstrijsko državno zdravstveno glasilo je obelodanilo zanimivo sestavo, kako da se zločinstva razdeljajo na posamične dneve v tednu. Za podlago so služili podatki nižavstrijskega redarstva o preišljenih zločinih, izvršenih v zadnjih letih. Povprečno

so izračunili nastopna števila za posamične dneve v tednu: po 125 v ponedeljkih, 69 v torkih, po 62 v sredah in četrtek, 48 v petkih, 103 v sobotah in 254 v nedeljah. Različno množino za posamične dneve je tolmačiti iz uživanja alkoholčnih pijač. Ob nedeljah, ko so gostilne najbolj obiskovane, se dogaja tudi največ pregreškov in zločinov, in v ponedeljek so ljudje še od nedelje od uplivom zlorabe opojnih pijač. Najnevarnejši dan potem je sobota, ko se izplačujejo mezde, čeravno ostaje potem za popivanje le nekoliko večernih ur. Društvo zdravnikov na Dunaju je sklenilo da vsebino teh izračunov obelodani v posebnem listu ter jih razdeli med delavce.

Novo mesto. Cesar je povzdignil v mesto dosedanji trg Blansko v političnem okraju Boskovic na Moravskem.

O dopisnicah. Neki londonski list piše o tem: »Prva dopisnica je bila izdana na Dunaju leta 1869, in tri mesece potem je bilo že prodanih 3 milijone komadov. Dne 1. julija 1870 se jih je pričelo prodajati na poštah v Pruski. Prvi dan jih je bilo v Berlinu prodanih 45.468 komadov. Leta 1872 so uvele dopisnice v poštni promet Anglija, Belgija, Danska, Švedska, Norveška Rusija in Francija. Leta 1873 so jih uvele Čile, Amerika, Srbija, Romunija in Španija, 1874. Italija 1875, Japonska, 1876 Grška. V Ameriki jih je bilo prvo leto prodanih 60 milijonov komadov. Prve razglednice so bile izdelane v Padovi. Nemska jih je takoj uvedla ter prodala na leto 1000 milijonov komadov.

Na razglednice je v nekaterih deželah uvedena tudi cenzura. Na Ruskem n. pr. se ne smejo razpošiljati razglednice s sliko grofa Leva Tolstoja, v Turčiji ne s podobo in imenom Mohameda. Na francozskem so nedavno zažgali 80.000 raznih dopisnic.

Umetnost.

Veliki koncert Ondriček.

(v soboto dne 1. aprila 1903).

O Franu Ondričku piše nadalje »Wiener Zeitung« od 10. novembra 1902: Fran Ondriček deluje vedno novo in živo. Kolikokrat nam je on že dal primerne koncerte od Beethovna in Brahmsa, a vzlic temu nas on osvaja vsakokrat na novo, prisvaja naše srce in našo dušo, ko s svojim ognjevitim, temperamenta polnim, a vzlic temu klasičnim duhom širi pred nami duševno blago teh glasbotvorov! O njegovem znanju ni treba več govoriti: isto je samo ob sebi razumljiva podlaga njegove dovršene umetnosti, njegove mojsterske spretnosti. On ne izpušča v svoji igri ni najmanjšega detajla, ali on ne stvara tudi nikake brezmislene licencije. Obe dve skladbe izvršil je bil tako divno, tako nepisljivo božanstveno, da ni bilo navdušenju ni konca ni kraja. Ondriček spada z eno besedo med bogove lepe umetnosti.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLACNO.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države z visokozi slovensko narodno upravo.

VSA PUGAČNICA DAJE

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

»Rajsko zavarovalno« slovenskega življenja po najrazvitejših kombinacijah po tako ugodnih pogojih, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je »godno zavarovanje na doživetje in smrti z manjšujajočimi se vplačili.

Vsa članstva po preteku petih let pravico do dividende

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutnejše. Uživa najboljši sloves zoder postuje

Dovoljuje iz čistega dobrička izdatke podpore v narodne in obecnokoristne namene